มาลี : นารี

โดย

นางสาววัชรกรนันทน์ ปัญญา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

มาลี : นารี

โดย
นางสาววัชรกรนันทน์ ปัญญา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

FLOWER : WOMAN

By

MISS Watcharakoranan PANYA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2019

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	มาลี : นารี
โดย	วัชรกรนันทน์ ปัญญา
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ปรีชา เถาทอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิรัญญา ดวงรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณปรีชา เถาทอง)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณปริญญา ตันติสุข)

59004201 : ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
คำสำคัญ : มาลี, นารี, พรรณพฤกษา, ธรรมชาติ, สตรี, ผู้หญิง, แม่ผู้ให้กำเนิด, เทวนารี, บุคลาธิฐาน, รูปสัญญะ, สัญญาลักษณ์, จิตรกรรมไทยร่วมสมัย, จิตรกรรมแนวจินตนาการ

นางสาว วัชรกรนันทน์ ปัญญา: มาลี : นารี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ปรีชา เถาทอง

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ มาลี : นารี ” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ด้วยการสร้างรูปสัญญะของจินตนาการเป็นภาพบุคลาธิษฐานของแม่ให้ผู้ให้ชีวิตสรรพสิ่ง มุ่งแสดงออกถึงสภาวะของการกำเนิดและการขยายเผ่าพันธุ์ของสตรี โดยสื่อสารผ่านรูปสัญญะของพรรณพฤกษาเป็นสัญญาลักษณ์แทนความหมายถึงแม่ผู้ให้กำเนิดชีวิต เพื่อถ่ายทอดถึงสภาวะของความรักความอบอุ่นความนุ่มนวลของสตรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร

59004201 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : flower, woman, Nature, Ladies, Species of flora, Mother as the creator of life, Symbol, Contemporary Art, Thai painting, Imagery Painting, Malee : Naree

MISS WATCHARAKORANAN PANYA : FLOWER : WOMAN THESIS ADVISOR : PROFESSOR EMERITUS PREECHA THAOTHONG

This thesis entitled " FLOWER : WOMAN " aims to create visual art work by creating an imaginary symbol of personification of the mother as the creator of life. This work was created to convey the state of origin and propagation of women by communicating through the symbolic image of species of flora that symbolizes the meaning of the mother as the creator of life in order to convey the state of love, warmth, and gentleness of women.

มหาวิทยาลัยศิลปากร

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอน้อมรำลึกถึงคุณบิดามารดาผู้ให้กำเนิดเลี้ยงดูมอบความรักความอบอุ่นเสมอมา ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เถาทอง ที่ปรึกษาโครงการวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้ให้ปัญญาในการพิจารณาถึงหลักการและเหตุผลในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ในระดับปริญญามหาบัณฑิต รวมไปถึงคณาจารย์ภาควิชาศิลปไทยทุกท่านที่ให้มอบอาวุธทางปัญญาให้แก่ข้าพเจ้า และขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านเป็นบุคคลสำคัญที่คอยให้การช่วยเหลือข้าพเจ้าด้วยดีเสมอมา ทำให้วิทยานิพนธ์ชุดนี้สำเร็จลุล่วงในทุกประการ

ข้าพเจ้าหวังว่าผลงานวิทยานิพนธ์นี้ จะสามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ ให้กับผู้ที่ต้องการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

วัชรกรนันทน์ ปัญญา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญ ..... ช

สารบัญรูปภาพ ..... ญ

บทที่ 1 1

บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา 2

เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา 3

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ 3

ขอบเขตของการสร้างสรรค์ 3

วิธีวิทยา 4

เก็บข้อมูลภาคเอกสาร 4

เก็บข้อมูลภาคสนาม 4

แหล่งข้อมูล 4

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า 5

คำนิยามศัพท์ 5

บทที่ 2 6

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน 6

1. อิทธิพลทางด้านเนื้อหา 6

1.1 อิทธิพลจากคติความเชื่อในเรื่องเทพสตรีของโลก 6

1.2 อิทธิพลจากคติความเชื่อในเรื่องเทพสตรีของไทย 9
1.3 อิทธิพลจากคติความเชื่อในเรื่องสตรีทางพุทธศาสนา 10
1.4 อิทธิพลทางด้านครอบครัว 11
2. อิทธิพลทางด้านรูปแบบศิลปกรรม 12
2.1 อิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ 12
2.2 อิทธิพลจากจิตรกรรมไทยประเพณีในคติความเชื่อทางวรรณกรรมไทย 16
2.3 อิทธิพลจากจิตรกรรมจีนโบราณ 20
2.4 อิทธิพลจากจิตรกรรมญี่ปุ่นโบราณ 22
บทที่ 3 25
การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์ 25
1. หลักการและเหตุผลเกี่ยวกับหลักคิดในการสร้างรูปสัญญะ 25
2. หลักการและเหตุผลในรูปสัญญะทางความหมาย 26
3. หลักการและเหตุผลในสร้างองค์ประกอบศิลป์ 27
3.1 รูปทรง (From) 27
3.2 เส้น (Line) 28
3.3 สี (Color) 29
3.4 ความเคลื่อนไหว (movement) จังหวะ (Rhythm) และทิศทาง (Direction) 30
3.5 พื้นที่ว่าง (Space) 32
บทที่ 4 33
การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ 33
1. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ 33
1.1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 34
1.2 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 35
1.3 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 36

1.4 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4.....37
1.5 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5.....38
1.6 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6.....39
1.7 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 7.....40
1.8 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8.....41
1.9 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 9.....42
2. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....43
2.1 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 1.....43
2.2 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 2.....43
2.3 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 3.....43
2.4 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 4.....43
บทที่ 5.....49
บทสรุป.....49
รายการอ้างอิง.....50
ประวัติผู้เขียน.....52

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 ภาพวิธีการฟื้นฟูต้นมะม่วง 9 วิธี 14
ภาพที่ 2 ฝักแห้งของต้นชวนชมที่กำลังแตกเมล็ดออก 15
ภาพที่ 3 เมล็ดของดอกรัก 15
ภาพที่ 4 แผนที่โบราณ : แสดงภาพป่านารีผล 17
ภาพที่ 5 แผนที่โบราณ : แสดงภาพป่านารีผล 18
ภาพที่ 6 แผนที่โบราณ : แสดงภาพป่านารีผล 19
ภาพที่ 7 Artwork : Travelers in a Wintry Forest 21
ภาพที่ 8 Artwork : Old plum 22
ภาพที่ 9 Artwork : Red and White Plum Blossoms, Edo period, 18th century, ... 23
ภาพที่ 10 แสดงรูปทรงหลัก : รูปทรงอินทรียรูป 27
ภาพที่ 11 แสดงทิศทางของเส้นจริงทางกายภาพ(สีแดง) และเส้นเชิงนัย(สีเหลือง) 28
ภาพที่ 12 แสดงสัดส่วนและโครงสร้างของโทนสี 29
ภาพที่ 13 แสดงทิศทางเส้นแกนของโครงสร้างหลัก 30
ภาพที่ 14 แสดงทิศทางความเคลื่อนไหวของทัศนธาตุ 31
ภาพที่ 15 แสดงทิศทางของพื้นที่ว่าง 32
ภาพที่ 16 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 34
ภาพที่ 17 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 35
ภาพที่ 18 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 36
ภาพที่ 19 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4 37
ภาพที่ 20 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5 38
ภาพที่ 21 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6 39

ภาพที่ 22 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 7.....40
ภาพที่ 23 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8.....41
ภาพที่ 24 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8.....42
ภาพที่ 25 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 1 45
ภาพที่ 26 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 2 46
ภาพที่ 27 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 3 47
ภาพที่ 28 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 4 48

มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทที่ 1

บทนำ

ข้าพเจ้าเกิดและเติบโตมาจากสังคมเกษตรกรรมเป็นวิถีชีวิตที่มีความผูกพันใกล้ชิดกับธรรมชาติ พึ่งพิงธรรมชาติในการดำรงชีวิต ธรรมชาติให้ปัจจัย 4 ที่จำเป็นพื้นฐานแก่มนุษย์ ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค คุณงามความดีของธรรมชาติจึงเปรียบเสมือนเป็นแม่ผู้ให้ชีวิตให้ความอุดมสมบูรณ์และเกื้อหนุนให้สรรพสิ่งทั้งหลายดำรงชีวิตต่อไป ส่งผลให้มีความเชื่อทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเคารพบูชา “เทวนารี” เป็นสัญญาลักษณ์ของธรรมชาติผู้ให้ชีวิต ความเชื่อนี้ถูกบอกเล่าสืบต่อกันมาอย่างยาวนานและหยั่งรากลึกในจิตใต้สำนึกของข้าพเจ้าเสมอมา อีกทั้งข้าพเจ้าได้รับความรักความอบอุ่นจากแม่บังเกิดเกล้า แม่คอยเลี้ยงดูให้ความห่วงใยดูแลเอาใจใส่แก่ลูกสาว ผ่านคำพูด คำอวยพร คำสั่งสอน และการกระทำของแม่มาโดยตลอด ความรู้สึกนี้เป็นสิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าตระหนักได้ว่า ความรักความอบอุ่นจากแม่บังเกิดเกล้าเป็นแรงบันดาลใจสำคัญที่ทำให้ลูกมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต กล้าต่อสู้กับปัญหาต่างๆและผ่าฟันอุปสรรค์ไปให้ได้ สิ่งเหล่านี้เป็นแรงขับเคลื่อนภายในและเป็นพลังทำให้ข้าพเจ้าอยากจะสรรค์สร้างผลงานศิลปะเป็นสิ่งแทนคุณมารดาที่เรียกว่า “ ภาพสัญญะบุคลาธิษฐานของความเป็นแม่ผู้ให้ชีวิตสรรพสิ่ง ” เพื่อเป็นการเทิดทูนในคุณความดีที่ยิ่งใหญ่ของแม่ ถ่ายทอดความสัมพันธ์จากแม่สู่ลูกสาว รวมพลังของธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม ก่อเกิดเมล็ดพันธุ์ที่เป็นต้นกำเนิดแห่งชีวิตใหม่ ด้วยการใช้รูปสัญญะของพรรณพฤกษาเป็นสัญญาลักษณ์แทนความอุดมสมบูรณ์ เบ่งบาน งอกงาม และมีลักษณะของเมล็ดพันธุ์ที่แตกกระจายออก แสดงถึงความสามารถในการเป็นผู้ให้กำเนิดชีวิตใหม่ โดยสื่อสารผ่านผลงานจิตรกรรมไทยจากจินตนาการที่มีรากฐานมาจากอารายธรรมตะวันออก

ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

ดอกไม้พรรณพฤกษาเปรียบประดุจดั่งบุพผามีความงดงามประดับผืนแผ่นดินให้โลกมีความสดชื่นแจ่มใสมีชีวิตชีวา ด้วยความสวยงามจากสีสันและความหอมหวนของกลิ่นที่ชวนให้สดชื่นเบิกบาน เป็นส่วนประกอบสำคัญในการขยายพันธุ์ เพื่อการแพร่กระจายพืชพันธุ์ไม้และร่วงลงสู่พื้นดินรอการเจริญเติบโตเป็นต้นกล้าต้นใหม่ต่อไป ดังนั้นรูปสัญญะของพรรณพฤกษาจึงเปรียบเสมือนผู้อุ้มชูธาตุทั้งสี่ ได้แก่ ดิน น้ำ ลม ไฟ สิ่งเหล่านี้ได้เชื่อมโยงกับความหมายของสตรีผู้เป็นแม่ ในฐานะผู้ให้กำเนิดขยายเผ่าพันธุ์ ผู้คอยโอบอุ้ม เลี้ยงดู ปกป้อง คุ้มคลองลูกให้ปลอดภัย รอคอยให้ลูกเติบใหญ่เป็นคนดีมีความกตัญญูต่อบุพการีและผืนแผ่นดินของตน ดังนั้นสตรีจึงเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความอุดมสมบูรณ์ เป็นผู้ให้กำเนิดและสืบทอดเผ่าพันธุ์ของทุกสรรพสิ่ง ดังนั้นการสร้างแนวคิดและปรัชญาในการสร้างรูปทรงสัญญะของพรรณพฤกษาจึงสามารถเปรียบอุปมาถึงเพศแม่ที่เป็นผู้สร้างความจริง ความดี ความงาม ทั่วทั้งแผ่นดิน

ข้าพเจ้าใช้ความหมายที่เชื่อมโยงสัมพันธ์นี้สร้างเป็น รูปสัญญะของจินตนาการ จากภาพบุคลาธิษฐานของความเป็นแม่ผู้ให้ชีวิตสรรพสิ่ง เพื่อแสดงออกถึงสภาวะของการให้กำเนิดและการขยายเผ่าพันธุ์ของสตรี ที่เปรียบดั่งการขยายของพรรณพฤกษาอันเป็นส่วนสำคัญที่สร้างชีวิตให้แก่โลก โดยได้รับแรงบันดาลใจการประกอบสร้างจากนิทานชาดก ในวรรณกรรมทางพุทธศาสนาเกี่ยวกับเรื่องมักกะลีผลหรือนารีผล ซึ่งเป็นจินตนาการของช่างศิลป์ไทยโบราณ ที่แสดงถึงการเชื่อมโยงของต้นไม้ให้เข้ากับมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์ และได้ถูกนำมาสร้างสรรค์เป็นภาพจิตรกรรมไทยประเพณีตามจิตนาการของช่างสมัยก่อน รูปแบบของภาพในลักษณะนี้จึงเป็นต้นแบบที่สำคัญในการสร้างจินตนาการต่อของข้าพเจ้า ให้มีรูปลักษณ์และเรื่องราวของการเติบโตแพร่ขยายเผ่าพรรณพฤกษา ที่ผสมผสานกับแนวคิดในการสร้างรูปสัญญะของบุคลาธิษฐาน โดยใช้จินตนาการในการสร้างสรรค์จากจิตใต้สำนึกออกมาเป็นรูปแบบจิตรกรรมไทยในแนวจินตนาการ

เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อตีความในมโนทัศน์ มโนคติและมโนสำนึกส่วนตน ออกมาเป็นการสร้างรูปสัญญะจากภาพบุคลาธิษฐานของความเป็นแม่ผู้ให้กำเนิด ให้ความอุดมสมบูรณ์ และให้ชีวิตแก่สรรพสิ่ง
2. เพื่อสร้างสรรค์จินตนาการและถ่ายทอดออกมาเป็นรูปลักษณ์ทางจินตภาพของพรรณพฤกษา
3. เพื่อศึกษาความสำคัญและสร้างรูปแทนของความจริงความดีความงามจากรูปสัญญะของสตรีเพศ

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

สตรีเป็นแหล่งให้กำเนิดชีวิตผู้ให้ความอุดมสมบูรณ์และเป็นตัวแทนของพลังแห่งธรรมชาติ ข้าพเจ้าได้รับความรัก ความเมตตา และความอบอุ่น จากสตรีผู้เป็นแม่บังเกิดเกล้ามาโดยตลอด ความผูกพันนี้แปรเปลี่ยนเป็นความรู้สึกที่สัมผัสได้ และถูกส่งต่อให้เป็นแรงดลใจในการสร้างสรรค์ผลงานด้านทัศนศิลป์ ด้วยการสร้างรูปสัญญะทางจินตนาการเป็นภาพบุคลาธิษฐานของความเป็นแม่ผู้ให้ชีวิตสรรพสิ่งในแบบอุดมคติของข้าพเจ้า เพื่อสื่อสารถึงความเจริญงอกงามและความอุดมสมบูรณ์ โดยได้รับแรงดลใจจากพรรณพฤกษามาเป็นสัญญาลักษณ์สื่อแทนความหมายถึงแม่ผู้ให้กำเนิดชีวิต ด้วยการสร้างรูปสัญญะของการผลิดอกออกผลและเป็นแหล่งกำเนิดของเมล็ดพันธุ์ต่างๆในธรรมชาติ มุ่งแสดงออกถึงสภาวะของความรัก ความอบอุ่น และความนุ่มนวลของสตรี ซ่อนนัยยะผ่านความหมายแฝงของพรรณพฤกษาแต่ละชนิดที่แตกต่างกัน โดยใช้กระบวนการสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยในแนวจินตนาการ

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

<u>ขอบเขตทางด้านเนื้อหา</u> ข้าพเจ้าสรรค์สร้างผลงานศิลปะเป็นสิ่งแทนคุณความดี ความจริง ความงาม โดยการสร้างรูปสัญญะจากภาพบุคลาธิษฐานของความเป็นแม่ผู้ให้กำเนิดชีวิตสรรพสิ่ง เชื่อมโยงสัมพันธ์เป็นสายใยจากแม่สู่ลูก รวมพลังของธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม ก่อให้เกิดความผลิบานและให้กำเนิดชีวิตใหม่

<u>ขอบเขตทางด้านรูปแบบ</u> สร้างมโนสำนึกส่วนตนระหว่างสตรีเพศกับพรรณพฤกษาในธรรมชาติ โดยผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยในแนวจินตนาการ

<u>ขอบเขตทางด้านเทคนิค</u> ใช้เทคนิคพื้นฐานทางด้านจิตรกรรมสีอะคลิลิคบนผ้าใบ

วิธีวิทยา

เก็บข้อมูลภาคเอกสาร

1. ศึกษาประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับอิทธิพลของเทวนารี และความสำคัญของสตรีผู้ให้กำเนิดชีวิต
2. รวบรวมและเรียบเรียงประเด็นที่สนใจ
3. ศึกษาศิลปะที่มีการแสดงออกของแนวคิดและรูปแบบของผลงานที่ใกล้เคียง
4. วิเคราะห์ ประมวลผลออกมาเป็นแนวความคิด (concept)
5. สรุปผลทางความคิด ความรู้สึก และเทคนิควิธีการ

เก็บข้อมูลภาคสนาม

1. สัมผัสกับวิถีชีวิตพื้นถิ่นที่มีความเชื่อมโยงกับธรรมชาติ
2. เสาะแสวงหาพืชพรรณที่มีความหมายเชื่อมโยงกับสตรีผู้ให้กำเนิดชีวิต
3. เก็บตัวอย่างข้อมูลจากของจริงในธรรมชาติ ได้แก่ พรรณพฤกษา
4. ประมวลผลด้วยจินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกส่วนตน
5. ใช้ทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์ในการสร้างรูปสัญญะของสตรีผู้ให้กำเนิดชีวิต
6. ทำภาพร่างต้นแบบ
7. เข้าสู่กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม
8. คิด วิเคราะห์ ปรับปรุง เพื่อให้ผลงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากที่สุด
9. นำผลงานออกเผยแพร่ต่อสาธรณชนต่อไป

แหล่งข้อมูล

1.หนังสือ เอกสารทางวิชาการ

2.ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร

3.สื่อทางอินเตอร์เน็ต

4.สภาพแวดล้อมในธรรมชาติ

5.พืชพรรณพฤกษา ต้นไม้ ดอกไม้ในธรรมชาติ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1.อุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษาเก็บข้อมูลได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องอัดเสียง กล้องถ่ายภาพ เครื่องพิมพ์เอกสาร และโปรเจคเตอร์

2.อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ได้แก่ โครงเฟรมไม้สน ผ้าใบ แปลงทาสีรองพื้น พู่กัน สีอะคลิลิค กระดาษ ดินสอ ปากกา ยางลบ จานสี ถังน้ำ น้ำยาเคลือบผลงาน และกรอบรูป

คำนิยามศัพท์

1. รูปสัญญะ มีความหมายถึง ภาพบุคลาธิษฐานของความเป็นแม่ผู้ให้กำเนิดชีวิตสรรพสิ่ง
2. บุคลาธิษฐาน มีความหมายถึง ภาพลักษณ์ในอุดมคติของสตรีเพศผู้ให้กำเนิดชีวิต
3. สัญญาลักษณ์ มีความหมายถึง พรรณพฤกษาที่นำมาสื่อแทนความหมายถึงแม่ผู้ให้กำเนิดชีวิต
4. เทวนารี มีความหมายถึง สัญญาลักษณ์ของสตรีผู้ให้ความอุดมสมบูรณ์และพลังแห่งธรรมชาติ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ได้รับอิทธิพลทางด้านเนื้อหามาจากความเชื่อของวัฒนธรรมในสังคมที่อาศัยอยู่รวมกับวิถีชีวิตและความรู้สึกจากประสบการส่วนตน อิทธิพลทางด้านรูปแบบศิลปกรรมได้รับมาจากศิลปกรรมไทยและต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

1. อิทธิพลทางด้านเนื้อหา

อิทธิพลทางด้านเนื้อหาสามารถแบบออกได้เป็น 3 ข้อตามลำดับ ดังนี้

1.1 อิทธิพลจากคติความเชื่อในเรื่องเทพสตรีของโลก

อารายธรรมของมนุษย์ดำรงอยู่อย่างสัมพันธ์และสมดุลกับบทบาทของสถานภาพทางเพศ ชาย หญิง มาโดยตลอด ธรรมชาติสรรค์สร้างให้มนุษย์ผู้หญิงทำหน้าที่เป็นแหล่งกำเนิดชีวิต โดยมีปัจจัยการกระตุ้นมาจากมนุษย์ผู้ชาย มนุษย์ในยุคแรกเริ่มยอมรับความเป็นแม่ของเพศหญิง จึงเกิดความเชื่อและลัทธิบูชา “แม่ย่า” (The Great Mother) เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการแสดงออกถึง “พลังแห่งธรรมชาติ” ผู้ให้ความอุดมสมบูรณ์แห่งชีวิต เชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกับโลกผู้ให้กำเนิดสรรพสิ่ง อันเนื่องมาจากผู้หญิงสามารถให้กำเนิดชีวิตและเกื้อหนุนให้ชีวิตดำรงต่อไป ดุจเดียวกับผืนแผ่นดินที่เป็นมารดาแห่งสรรพชีวิต ในสมัยก่อนผู้หญิงที่มีเลือดประจำเดือนเปรียบเสมือนเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพราะเป็นอาหารหล่อเลี้ยงชีวิตทารกในครรภ์มารดา เช่นเดียวกับแผ่นดินหรือโลกที่ถือว่าเป็นคันมารดาผู้ยิ่งใหญ่ ผู้ให้กำเนิด และหล่อเลี้ยงมวลชีวิตทุกสรรพสิ่งให้ดำรงอยู่ ฉะนั้นผู้หญิงจึงเปรียบเหมือนแผ่นดิน ผู้ชายก็เปรียบเหมือนแผ่นฟ้า ที่ทำให้น้ำฝนตกลงมาสู่แผ่นดิน ก่อเกิดเป็นชีวิตใหม่เจริญเติบโต และสืบเผ่าพันธุ์ต่อไป

แนวคิดจิตวิญญาณหญิงทำให้เกิดการบูชา “เทวนารี” ในแต่ละประเทศจะปรากฏชื่อที่แตกต่างกัน อธิเช่น เทพเจ้าไอซิส(Isis)ในอียิป, เทพมารดาอิสตาร์(Ishtar)ในบาบิโลน, เทพอินานนา(Inanna)ในเมโสโปเตเมีย, เทพีซิบบะลี(Cybele)ในฟริเจีย, เทพีเพฟอส(Paphos)ในไซปรัส เป็นต้น

นับตั้งแต่ราว ค.ศ. 1973 เป็นต้นมา ศิลปินหญิงและกวีนิพนธ์ต่างสะท้อนเรื่องราวแนวคิดสตรีนิยมกับจิตวิญญาณ คลี่คลายเป็นงานศิลปะแนว “จิตวิญญาณสตรีนิยม” (Spiritual Feminism) ภาพต้นแบบเทวนารีที่สำคัญที่สุดและเป็นที่รู้จักทั่วโลกคือ เทวนารีผู้ยิ่งใหญ่ (The Great Mother) หรือมารดาแห่งมวลชีวิต (The Mother of all) ผู้เป็นสัญลักษณ์แห่งการกำเนิดและความอุดมสมบูรณ์ บทกวีนิพนธ์ที่อุทิศแด่ภาพต้นแบบเทวนารี ต่างเป็นภาพแทนพลังสร้างสรรค์ที่ขับเคลื่อนชีวิตตามจินตนาการของศิลปิน สะท้อนภาพต้นแบบเทวีโลก ผู้บริบูรณ์ และเป็นหนึ่งเดียวกับสรรพชีวิต ด้วยจินตภาพที่สะท้อนถึงความเข้มแข็งและความเป็นหนึ่งเดียวกับมวลชีวิต อธิเช่น บทกวีของ มาร์ช เพียรซี “เธอคือต้นไม้ใหญ่แผ่กิ่งก้านไพศาลกลางป่า พร้อมสร้างสรรค์ชีวิต ผลิดอกออกผลเป็นรสทิพย์หวานล้ำชวนหลงใหล เพราะต้นไม้ใหญ่ไพศาลคือภาพแทนพลังชีวิต กลุ่มผู้หญิงทั้งมวลรวมตัวกันเป็นแม่หนึ่งเดียว” เป็นต้น (ศรวณีย์ สุขุมวาท 2560)

การนับถือ “เทวนารี” เป็นคติที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งในโลก ผู้หญิงถูกเชื่อมโยงให้เข้ากับความศักดิ์สิทธิ์ในแง่ความอุดมสมบูรณ์(fertility) เพราะเป็นเพศที่สามารถให้กำเนิดชีวิตและเลี้ยงดูบุตรให้เติบใหญ่ได้ ศาสนาฮินดูเป็นอีกศาสนาหนึ่งที่ให้ความสำคัญกับเทพสตรีไม่น้อย อธิเช่น ในยุคพระเวท ชาวลุ่มน้ำที่มีความผูกพันกับผืนดินและแม่น้ำ เนื่องจากประชาชนใช้ระบบเกษตรกรรมติดที่ คือ การอาศัยอยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่อพยพไปมา จึงทำให้เกิดความเชื่อว่า สตรีคือผู้เป็นใหญ่ในครัวเรือน ความเชื่อนี้สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับสภาวะของการให้กำเนิดชีวิต จึงปรากฏการบูชา “เทวนารี” ในพิธีกรรมต่างๆ อธิเช่น การเคารพบูชาอวัยวะเพศหญิง คือ เต้านมของสตรี ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ที่ศักดิ์สิทธิ์และสูงส่งมาแต่โบราณ เพราะเชื่อว่าเป็นแหล่งบรรจุน้ำอมฤตซึ่งสามารถให้ความเจริญเติบโตแก่สรรพสิ่งได้ เต้านม จึงเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญในระบบความเชื่อแบบนี้ จะเห็นได้จากรูปเคารพของเทวีตามประเพณีนิยม โดยมีการสร้างประติมากรรมเทวีให้มีเต้านมขนาดใหญ่ ตลอดจนการปั้นหม้อน้ำให้มีลักษณะของเต้านมที่ยื่นออกมา เป็นต้น ตัวอย่างของ “เทวนารี” สำคัญที่ปรากฏในคัมภีร์ฤคเวท ได้แก่

“อุษาเทวี” เธอเป็นเทวีแห่งรุ่งอรุณ เธอเยาว์วัยดุจดรุณี งดงามและอ่อนโยน เสด็จมาก่อนหน้าสุริยะเทพ เพื่อปลุกมนุษย์และสัตว์ให้ตื่นขึ้นในยามเช้า อุษาเทวี จึงหมายถึง ความสว่างเรื่อเรืองในยามรุ่งสาง ก่อนที่ดวงอาทิตย์จะแผ่แสงแรงกล้า

“ราตรีเทวี” เธอเป็นราตรีกลางคืนที่ไม่มืดมิด แต่กลับส่องสว่าง ด้วยแสงของดวงดาวระยิบระยับ ที่ช่วยให้คนเดินทางกลับบ้านอย่างปลอดภัย (คมกฤช อุ่ยเต็กเค่ง 2559)

“พระแม่สรัสวดี” เป็นตัวแทนแห่งปัญญาความรู้ มีความงามแบบสุขุมนิ่งเยือกเย็นดูฉลาด

“พระแม่ลักษมี” เป็นตัวแทนแห่งความร่ำรวย มีความงามแบบน่ารัก นุ่มนวล ดูอบอุ่น

“พระแม่อุมา” เป็นตัวแทนแห่งความมีอำนาจ มีความงามแบบน่าเกรงขาม ดูเฉียบขาด

นอกจากนี้ยังมีคัมภีร์บางศาสนาได้กล่าวไว้ในตำนานการสร้างโลก (to create the world) ที่เชื่อมโยงกับอุปนิสัยของความเป็นสตรี ไว้ว่า ท้าวมหาพรหมเป็นผู้สร้างสรรพสิ่ง ได้สร้างมนุษย์เพศชายเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ได้คิดต่อไปว่า บนโลกน่าจะมีความอ่อนหวาน ละมุนละไม และน่าอยู่กว่าที่เป็นอยู่ในขณะนั้น สิ่งนั้นก็คือ มนุษย์ผู้หญิง พอคิดได้ดังนั้น ท้าวมหาพรหมก็ได้นำเอาวัสดุต่างๆ เหล่านี้ มาปั้นทำเป็นรูปผู้หญิงขึ้น สูตรนั้นก็คือ 1. ความกลมกล่อมของพระจันทร์ 2. ความคดเคี้ยวของเถาไม้เลื้อย 3. ความเกาะเกี่ยวเลื้อยลัดของเถาวัลย์ 4. ความไหวหวั่นไหวโอนเอนของยอดหญ้า 5. ความอ่อนไหวอ้อนแอ้นของใบอ้อ 6. ความหอมหวนยวนยีของมวลบุปผชาติ 7. ความแหลมคมของดวงตาสัตว์มฤคี 8. ความเบาบางของใบไม้นานาชนิด 9. ความรุ่งโรจน์แจ่มจ้าของดวงระวี 10. น้ำตาของมวลเมฆหมอก 11. ความโบกพลิ้วของทิศทางลม 12. ความตื่นตกใจและความใจเสาะของกระต่าย 13. ความมักโอ้อวดของนกยูง 14. ความนุ่มนิ่มของขนนกน้อย 15. ความแข็งแกร่งของเพชร 16. ความหวานดื่มด่ำของน้ำผึ้ง 17. ความดุร้ายของพยัคฆ์ 18. ความร้อนระอุของเปลวไฟ 19. ความเยือกเย็นของหิมะ 20. ความครวญครางของนกเขา 21. พิษร้ายต่างชนิดของอสรพิษ 22. ความช่างพูดของนกกระจอก รวมเบ็ดเสร็จ 22 อย่างพอดี มวลสารทั้งหมดเหล่านั้นได้ปั้นกลายมาเป็นผู้หญิง นอกจากนั้นท้าวมหาพรหมยังได้ใส่ดวงใจของราชสีห์ (ความอันเด็ดเดี่ยวแน่วแน่และความเย่อหยิ่ง) ดวงใจของสุนัข (ความจงรักภักดีและซื่อสัตย์) และดวงใจของลิง (ความอ่อนไหว ชอบสิ่งสวยงาม) หลอมรวมเข้าด้วยกัน ทั้งสามดวงใจนี้ใส่ไว้เพื่อการถ่วงดุลของกันและกันเอาไว้ (พระมหาสมสิริปัญโญ 2523)

สรุปจากคติความเชื่อในเรื่องเทพสตรีของโลกที่ให้อิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า คือ การเคารพยกย่องเชิญชูในคุณความดีของสตรี ในฐานะผู้เป็นแม่ผู้ให้กำเนิดชีวิตและสืบทอดเผ่าพันธุ์มนุษย์ อีกทั้งยังเป็นผู้เลี้ยงดู อุ้มชู มอบความรัก ความอบอุ่นแก่บุตร นอกจากนั้นยังได้มอบความสวยงามให้แก่โลก ดังนั้น สตรีจึงเปรียบเสมือน ความจริง ความดี ความงาม ของโลกใบนี้

1.2 อิทธิพลจากคติความเชื่อในเรื่องเทพสตรีของไทย

ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมทั้งประเทศไทยมีรากฐานมาจากสังคมเกษตรกรรม จึงปรากฏการบูชาเทพมารดา ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาพราหมณ์ฮินดู ที่มีการนับถือเทพมารดาแห่งโลกในนามของ “ภูมิเทวี” (Bhumi Devi) เป็นเทพผู้ให้กำเนิดทุกชีวิต แสดงให้เห็นถึงการเคารพในความยิ่งใหญ่ของธรรมชาติ ที่คอยโอบอุ้ม เลียงดู และรองรับสรรพชีวิตบนโลกนี้ เชื่อมโยงกับความดีงามในทางจริยธรรมของสังคมมนุษย์ โดยภาพรวมถือเป็นสังคมแบบที่เรียกว่า มาตาธิปไตย (ผู้หญิงเป็นใหญ่) ส่วนในประเทศไทย เป็นดินแดนที่เรียกว่า สุวรรณภูมิ ซึ่งหมายถึง แผ่นดินทอง จึงปรากฏวัฒนธรรมความเชื่อเกี่ยวกับเทพมารดาในชื่อเรียกตามบทบาทและหน้าที่หลากหลาย ได้แก่

พระแม่ธรณี คือ มารดาแห่งผืนแผ่นดินของโลก และเป็นสัญลักษณ์แห่งความอุดมสมบูรณ์

พระแม่คงคา คือ มารดาแห่งสายน้ำ (คงคา เป็นชื่อของสายน้ำศักดิ์สิทธิ์ ที่ไหลมาจากสรวงสวรรค์)

พระแม่โพสพ คือ มารดาแห่งข้าวพันธุ์ธัญญาหาร

หากพิจารณาจากภาษาซึ่งสะท้อนระบบความเชื่อของไทย จะเห็นร่องรอยการให้เกียรติผู้หญิงในฐานะผู้ให้กำเนิด ผู้ขยายเผ่าพันธุ์ สามารถเป็นผู้ผลิต และสามารถเสาะหาอาหาร จึงได้รับยกย่องให้เป็นผู้นำตัวแทนของความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ชุมชน สตรีจึงถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของความเจริญงอกงาม สังคมจึงกล่าวยกย่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีอำนาจคุ้มครองดูแลให้เป็นเพศหญิง ดังจะเห็นได้จากการปรากฏของคำนำหน้าชื่อ ที่มีคำว่า “แม่” มาก่อนเสมอ อธิเช่น แม่น้ำ แม่ทัพ แม่เตาไฟ แม่ย่านาง และนอกจากนี้ยังปรากฏตามชื่อสถานที่ในภาคเหนือ เช่น แม่แจ่ม แม่วาง แม่ออน แม่อาย แม่แตง แม่ฮ่องสอน ฯลฯ เป็นต้น

ร่องรอยนั้นยังปรากฏในตำนานการกำเนิดโลกของเผ่าไทหรือไต เป็นตัวอย่างที่สะท้อนความเชื่อทางนิเวศวิถี ที่สอดคล้องกับจิตวิญญาณหญิงอย่างน่ามหัศจรรย์ สรุปตามตำนานได้กล่าวไว้ว่า มีเมล็ดพันธุ์ร่วงลงมาจากแห่งใดแห่งหนึ่งในจักรวาล เมล็ดพันธุ์นั้นค่อยๆเจริญแตกกิ่งก้านสาขาเป็นเถาแต่ง บางสำนวนว่าเป็นน้ำเต้า เมื่อน้ำเต้าออกผลและเติบโตสุกงอมจึงแตกออกเป็นชนเผ่าไตกระจายไปทั่วดินแดน ในปัจจุบันเป็นทางตอนใต้ของจีน ทางตะวันออกของพม่า ทางเหนือของไทย และทางตะวันตกเฉียงเหนือของลาว เรื่องเล่านี้สะท้อนความรู้สึกถึงความสำนึก

ในบุญคุณของต้นไม้และผลไม้ว่าเป็นแม่ผู้ให้กำเนิดชีวิต คนไตหลายเผ่าพันธุ์จึงเป็นพี่น้องกัน เพราะเชื่อว่ามีแม่เป็นน้ำเต้าผลเดียวกัน (ศรวณีย์ สุขุมวาท 2560)

สรุปจากคติความเชื่อในเรื่องเทพสตรีของไทย ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้ามากที่สุด คือ ความเชื่อทางวัฒนธรรมที่ปลูกฝังและหยั่งรากลึกในจิตใจของข้าพเจ้า ในเรื่องของ การเคารพบูชาธรรมชาติผู้ให้ความอุดมสมบูรณ์ และให้ชีวิตแก่สรรพสิ่ง

1.3 อิทธิพลจากคติความเชื่อในเรื่องสตรีทางพุทธศาสนา

สตรีที่มีบทบาทสำคัญในพุทธศาสนาและเป็นที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ พระแม่ธรณี ดังปรากฏในวรรณคดีเกี่ยวกับพุทธประวัติเรื่อง ปฐมสมโพธิกถา ถูกกล่าวถึงในเหตุการณ์ที่สำคัญคือ บทบาทในฐานะผู้ร่วมรับรู้เป็นสักขีพยานในการบำเพ็ญธรรมของพระโพธิสัตว์ ทำให้สามารถเอาชนะพญามาร และตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ ดังนั้นในบทบาทนี้ พระแม่ธรณี ได้ถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของผู้ตั้งอยู่ในความสัตย์ ผดุงไว้ซึ่งคุณธรรม ศีลธรรม และความดีงามทั้งปวง

พุทธศาสนามีหลักธรรมที่ถูกกล่าวถึงว่า เป็นหลักธรรมสำคัญของสตรีผู้เป็นมารดาควรมีเพื่อช่วยให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างประเสริฐ คือ พรหมวิหาร 4 เมื่อผู้ใดน้อมนำเข้ามาเป็นคุณธรรมประจำใจแล้วจะได้ชื่อว่าเป็น มนุสสเทโว คือมีร่างกายเป็นมนุษย์แต่มีจิตใจเป็นเทวดาดั่งพระพรหม หลัก พรหมวิหาร 4 ได้แก่

1. เมตตา คือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข
2. กรุณา คือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
3. มุทิตา คือ ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี
4. อุเบกขา คือ การรู้จักวางเฉย

นอกจากนี้หลักธรรมคำสอนที่เป็นคุณธรรมสำคัญที่จะทำให้ชีวิตบุคคลประสบความสำเร็จเจริญรุ่งเรือง คือ มงคลชีวิต 38 ประการ หนึ่งในนั้นคือ ความกตัญญู หมายถึง การรู้จักซาบซึ้งและรำลึกถึงบุญคุณของผู้มีพระคุณ และรู้จักตอบแทนบุญคุณให้แก่ผู้มีพระคุณของตน ความกตัญญูที่บุคคลควรมี ได้แก่

1. กตัญญูต่อบุคคล คือ คนที่มีบุญคุณควรระลึกถึงและตอบแทนพระคุณ เช่น บิดา มารดา อาจารย์
2. กตัญญูต่อสัตว์ คือ สัตว์ที่มีคุณประโยชน์ต่อเรา จึงควรเลี้ยงดูให้ดี เช่น สุนัขที่ช่วยเฝ้าบ้าน

3. กตัญญูต่อสิ่งของ คือ สรรพสิ่งทุกอย่างที่มีคุณประโยชน์ช่วยในการดำรงชีวิต เช่น ธรรมชาติ พืช พรรณ อาหาร ป่าไม้ แม่น้ำ เป็นต้น จึงควรที่จะช่วยกันอนุลักษณ์และรักษาธรรมชาติให้อุดมสมบูรณ์สืบไป

นอกจากนั้นทัศนะของพุทธศาสนาในแง่ของจิตวิญญาณความเป็นมนุษย์ ผู้หญิงไม่มีความแตกต่างจากผู้ชายเลย เพราะทุกคนต่างตกอยู่ภายใต้กฎของธรรมชาติที่ต้องเผชิญกับไตรลักษณ์ คือ การรับรู้อารมณ์ทาง หู ตา จมูก ลิ้น กาย ที่ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา ตกอยู่ภายใต้กฎแห่งกรรมทั้งสิ้น ดังนั้นผู้หญิงก็มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้พ้นจากสภาพแห่งความเป็นทุกข์ และสามารถศึกษาปฏิบัติธรรม พัฒนาตนเองเพื่อบรรลุมรรคผลนิพาน ตามคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เช่นกัน

สรุปจากคติความเชื่อในเรื่องสตรีทางพุทธศาสนา ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้ามากที่สุด คือ ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ได้แก่ กตัญญูต่อบิดามารดาผู้ให้กำเนิด และกตัญญูต่อสรรพสิ่งในธรรมชาติที่ช่วยให้เราได้ดำรงชีวิตอยู่ต่อไป

1.4 อิทธิพลทางด้านครอบครัว

ข้าพเจ้าเกิดและเติบโตมาจากครอบครัวที่อบอุ่น ข้าพเจ้าเป็นลูกคนเดียวจึงได้รับความรักความอบอุ่นจากแม่อย่างเต็มที่ แม่คอยเลี้ยงดู ให้ความห่วงใย ดูแลเอาใจใส่แก่ลูกสาว ผ่านคำพูด คำอวยพร คำสั่งสอน และการกระทำของแม่มาโดยตลอด แม่คอยเป็นกำลังใจ สนับสนุน ส่งเสริมให้ลูกทำในสิ่งที่ชอบอยู่เสมอ แสดงความยินดีอย่างจริงใจแก่ลูกเมื่อลูกประสบผลสำเร็จ และปลอบใจเมื่อลูกเจอกับปัญหา ทำให้มีกำลังใจในการดำเนินชีวิต ต่อสู้กับปัญหาและผ่าฟันอุปสรรค์ไปได้ ดังนั้นความรู้สึกนี้เป็นสิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าตระหนักได้ว่า ความรัก ความอบอุ่น จากแม่บังเกิดเกล้าเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญที่สุด

สรุปจากอิทธิพลทางด้านครอบครัวที่มีผลต่อข้าพเจ้ามากที่สุด คือ ความรัก ความอบอุ่นของแม่บังเกิดเกล้าที่มีต่อข้าพเจ้าเสมอมา ความรู้สึกนี้เป็นพลังที่ทำให้ข้าพเจ้าอยากจะสรรค์สร้างผลงานศิลปะเป็นสิ่งแทนคุณมารดา เพื่อเป็นการเทิดทูนในคุณความดีที่ยิ่งใหญ่ของบุพการี

2. อิทธิพลทางด้านรูปแบบศิลปกรรม

อิทธิพลทางด้านรูปแบบศิลปกรรมสามารถแบบออกได้เป็น 4 ข้อ ดังนี้

2.1 อิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

ข้าพเจ้าเกิดและเติบโตในสังคมเกษตรกรรม บิดามารดาทำอาชีพปลูกข้าวและทำสวนในพื้นที่ราบสูงทางภาคเหนือ วิถีชีวิตดำเนินไปอย่างเรียบง่ายพึ่งพิงธรรมชาติในการดำรงชีวิต ธรรมชาติให้ปัจจัย 4 ที่จำเป็นพื้นฐาน ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ดังนั้นการดูแลรักษาและอนุลักษณ์ธรรมชาติจึงเป็นหน้าที่ของมนุษย์ทุกคน ดั่งคำสอนของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสถึงคุณค่าของการปลูกป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่างตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความว่า “ป่าไม้ที่จะปลูกนั้น สมควรที่จะปลูกแบบป่าใช้ไม้หนึ่ง ป่าสำหรับใช้ผลหนึ่ง ป่าสำหรับใช้เป็นฟืนอย่างหนึ่ง อันนี้แยกออกไปเป็นกว้างๆใหญ่ๆ การที่จะปลูกต้นไม้สำหรับได้ประโยชน์ดังนี้ ในคำวิเคราะห์ของกรมป่าไม้รู้สึกจะไม่ใช่ป่าไม้ แต่ในความหมายของการช่วยเหลือเพื่อต้นน้ำลำธารนั้น ป่าไม้เช่นนี้จะเป็นสวนผลไม้ก็ตามหรือเป็นสวนฟืนก็ตามนั่นแหละเป็นป่าไม้ที่ถูกต้อง เพราะทำหน้าที่เป็นป่า คือ เป็นต้นไม้และทำหน้าที่เป็นทรัพยากรในด้านสำหรับให้ผลที่มาเป็นประโยชน์แก่ประชาชนได้” และทรงพระราชทานพระราชาอธิบายถึงประโยชน์ในการปลูกป่าตามพระราชดำริว่า “การปลูกป่า 3 อย่าง แต่ให้ประโยชน์ 4 อย่าง ซึ่งได้ไม้ผล ไม้สร้างบ้าน และไม้ฟืนนั้น สามารถให้ประโยชน์ได้ถึง 4 อย่าง คือ นอกจากประโยชน์ในตัวเองตามชื่อแล้ว ยังสามารถให้ประโยชน์อันที่ 4 ซึ่งเป็นข้อสำคัญ คือ สามารถช่วยอนุรักษ์ดินและต้นน้ำลำธารด้วย” อีกทั้งทรงมีพระราชดำรัสเพิ่มเติมว่า “การปลูกป่าถ้าจะให้ราษฎรมีประโยชน์ให้เขาอยู่ได้ ให้ใช้วิธีปลูกไม้ 3 อย่าง แต่มีประโยชน์ 4 อย่าง คือ ไม้ใช้สอย ไม้กินได้ ไม้เศรษฐกิจ โดยรองรับการชลประทาน ปลูกรับซับน้ำ และปลูกอุดช่วงไหล่ตามร่องห้วย โดยรับน้ำฝนอย่างเดียว ประโยชน์อย่างที่ 4 ได้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ” และพระองค์ทรงมีพระราชดำริถึงวิธีการฟื้นฟูต้นมะม่วง 9 วิธี ลงในหนังสือพระราชนิพนธ์เรื่อง พระมหาชนก ฉบับการ์ตูน ดังนี้ 1.เพาะเมล็ด 2.ถนอมราก 3.ปักชำกิ่ง 4.เสียบยอด 5.ต่อตา 6.ทาบกิ่ง 7.ตอนกิ่งให้ออกราก 8.รมควันต้นที่ไม่มีลูก 9.ทำชีวาณูสงเคราะห์ (พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ภูมิพลอดุลยเดชฯ 2542) ฉะนั้นคำสอนเหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกสำนึกรักบ้านเกิด แผ่นดิน ต้นไม้ และธรรมชาติ

ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเลือกใช้ “พรรณพฤกษา” มาเป็นสัญญะในการสื่อสารถึงธรรมชาติผู้ให้กำเนิดสรรพสิ่ง พรรณพฤกษาที่เลือกใช้เป็นพืชที่มีลักษณะของการแตกออก กระจายออกของเมล็ดพันธุ์ จากฝักที่แห้ง ภายในจะมีเมล็ดเล็กๆจำนวนมากที่มีขนพิเศษช่วยในการกระจายพันธุ์ไปตามลม บ่งบอกถึงความสามารถในการกระจายเมล็ดพันธุ์ของพืชชนิดนั้นให้ปลิวไปได้ในระยะที่ไกลออกไป เมื่อเมล็ดพันธุ์ตกลงสู่พื้นดินในที่เหมาะสมก็จะงอกเงยขึ้นเป็นต้นอ่อนต้นใหม่ เจริญเติบโตและสืบสายพันธุ์ของพืชชนิดนั้น ให้ผู้คนได้นำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตต่อไป ดังนั้นพรรณพฤกษาในลักษณะนี้จึงสามารถพบได้ทั่วไปตามท้องถิ่นต่างๆ เช่น ฝักของต้นผักเชียงดา(เป็นผักพื้นเมืองของคนภาคเหนือ) ดอกชวนชม ดอกรัก ต้นนมตำเลีย (milkweed plant) ที่เป็นวัชพืช ฯลฯ เป็นต้น

สรุปอิทธิพลทางด้านรูปแบบจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีผลต่อข้าพเจ้ามากที่สุด คือ การนำเอาพรรณพฤกษามาใช้เป็นสัญญะในการสร้างรูปทรงจากจินตนาการ เพื่อสื่อสารในความหมายของการเป็นผู้ให้กำเนิดและขยายเผ่าพันธุ์ของธรรมชาติต่อไป

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 1 ภาพวิธีการฟื้นฟูต้นมะม่วง 9 วิธี

ที่มา พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เรื่อง พระมหาชนก

ภาพที่ 2 ฝักแห้งของต้นชวนชมที่กำลังแตกเมล็ดออก

ภาพที่ 3 เมล็ดของดอกรัก

ที่มา : https://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id=kitpooh22&month=08-2009&date=19&group=4&gblog=4 และ https://tonrak160.wordpress.com

2.2 อิทธิพลจากจิตรกรรมไทยประเพณีในคติความเชื่อทางวรรณกรรมไทย

เรื่องราวในวรรณกรรมไทยที่ข้าพเจ้าสนใจปรากฏในพระเวสสันดรชาดกมหาชาติคำหลวง และไตรภูมิพระร่วง เกี่ยวกับตำนานของต้นมักกะรีผลหรือนารีผล เป็นต้นไม้ที่เกิดจากการเนรมิตของพระอินทร์ ตั้งอยู่ในป่าหิมพานต์ อยู่เลยภูเขาหิมาลัยไปสิบหกโยชน์ เป็นต้นไม้มหัศจรรย์ที่ออกผลเป็นหญิงสาวสวยงาม เปรียบปานสาวรุ่นที่มีอายุได้ 16 ปี เมื่อชายหนุ่มได้มาพบเห็นก็มีใจเสน่หาลุ่มหลงรัก ครั้นยามร่วงหล่นลงพวกฤาษีชีไพรก็จะเก็บเอาไปเสพสังวาสแล้วฌานที่เคยบำเพ็ญมาก็จะเสื่อมถอย นารีผลจึงถูกใช้เป็นสัญญาลักษณ์ของกามตัณหา คือความอยากในกามคุณ 5 ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัสทางกาย เรื่องราวของมักกะลีผลไม่ได้เป็นเรื่องโดดเด่นและสำคัญมากนัก แต่ก็มักจะสอดแทรกมารูปแบบของเรื่องเล่าชาดก ที่ฟังสืบๆกันมา จนได้มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ ส่วนใหญ่จะนำมาใช้เป็นคติสอนใจเพื่อให้ผู้ฟังได้เกิดข้อคิดให้ตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม ประพฤติความดีละเว้นความชั่วเสมอมา ภาพของมักกะลีผลปรากฏในผลงานจิตรกรรมต่างๆ มากมายตาม อธิเช่น ในสมุดภาพไตรภูมิฉบับกรุงศรีอยุธยา - ฉบับกรุงธนบุรี และคัมภีร์ไตรภูมิฉบับภาษาเขมร เป็นต้น

ภาพมักกะลีผลได้ถูกสร้างสรรค์ขึ้นตามจินตนาการของช่างศิลป์ไทยโบราณ ออกมาในรูปแบบของจิตรกรรมไทยประเพณี เอกลักษณ์เด่นคือใช้รูปทรงตามอุดมคติที่ไม่ปรากฏรูปทรงเหมือนจริงตามธรรมชาติ ใช้ลักษณะของการลดทอนภาพเหมือนจริงให้เหลือเฉพาะลายเส้นที่เป็นส่วนสำคัญเท่านั้น และไม่คำนึงถึงสัดส่วนของความเป็นจริง มีการระบายสีแบบแบนๆ และใช้โครงสร้างทางทัศนศิลป์เพื่อแสดงออกทางรูปสัญญะในเชิงสัญลักษณ์ ที่มีความหมายเชื่อมโยงไปสู่คติธรรมทางด้านพุทธปรัชญาเป็นสำคัญ

สรุปอิทธิพลทางด้านรูปแบบจากจิตรกรรมไทยประเพณีในคติความเชื่อทางวรรณกรรมไทยเรื่องนารีผล ได้กลายเป็นแรงดลใจให้ข้าพเจ้าในแง่ของการสร้างจินตนาการในการประกอบสร้างรูปทรง จากรูปทรงของคนกับรูปทรงของพืชเข้าด้วยกัน เป็นการสร้างแนวความคิดที่เชื่อมโยงไปสู่ การสร้างรูปสัญญะของสตรีผู้ให้กำเนิดสรรพสิ่ง

ภาพที่ 4 แผนที่โบราณ : แสดงภาพป่านารีผล

ที่มา สมุดภาพไตรภูมิฉบับกรุงศรีอยุธยา - ฉบับกรุงธนบุรี เล่ม 1 หน้า 68

ภาพที่ 5 แผนที่โบราณ : แสดงภาพป่านารีผล

ที่มา ไตรภูมิฉบับภาษาเขมร แปรโดย นายอำไพ คำโท 2530 หน้า 49

ภาพที่ 6 แผนที่โบราณ : แสดงภาพป่านารีผล

ที่มา ไตรภูมิฉบับภาษาเขมร แปรโดย นายอำไพ คำโท 2530 หน้า 56

2.3 อิทธิพลจากจิตรกรรมจีนโบราณ

ศิลปะจีนสะท้อนถึงแนวคิดทางพุทธศาสนาแบบฌาน แนวคิดแบบเต๋า และแนวคิดแบบขงจื๊อ อันเป็นสภาวะของชาวจีนที่ไม่อาจแยกความเชื่อออกจากกัน แต่กลับผสมผสานให้กลมกลืนเข้ากัน จนมีบทบาทต่อวิถีชีวิตและเป็นแรงดลใจให้กับจิตรกรจีนอย่างมาก ข้าพเจ้ามีความสนใจในกระบวนวิธีคิดและการแสดงออกอย่างลึกซึ้งของจิตรกรจีน กล่าวคือ ภาพเขียนจะมีความสอดคล้องต้องกันกับสภาวะปกติ หมายถึง จิตใจของจิตรกรจะต้องสอดประสานสัมพันธ์กับรูปแบบลีลาที่จะถ่ายทอดออกมา และแสดงถึงความมีชีวิตจิตใจให้ได้ เพราะสภาวะจิตใจเช่นนี้ เป็นผลจากการสำรวมพลังของจิตรกรที่ส่งผ่านสู่พู่กันลงในผลงานของเขาเอง และความสามารถในการแสดงออกถึงรูปทรงอย่างแท้จริง คือ ไม่เพียงวาดให้รู้ว่าเป็นวัตถุเท่านั้น แต่ต้องแสดงแก่นแท้ของความเป็นสิ่งนั้น และสัจธรรมที่ปรากฏอยู่ตามธรรมชาติออกมาด้วย จิตกรจีนจึงไม่นิยมวาดภาพตามที่เห็นทั้งหมด แต่จะเลือกเอาเพียงบางส่วนเท่าที่จำเป็นเท่านั้น อีกทั้งการระบายสีอย่างเหมาะสมเพื่อแสดงถึงความเคารพสัจธรรมของสีในธรรมชาติ กระทั่งพู่กันจีนก็มีความหมายต่อจิตกรจีนมาก เพราะการป้ายพู่กันแต่ละครั้งย่อมหมายถึง พลัง อารมณ์ และความกล้าตัดสินใจ พู่กันคือสิ่งที่ช่วยสร้างชีวิตจิตวิญญาณ สร้างรอยเส้นให้ประกอบเป็นรูปทรง ซึ่งมีทั้งความงาม ความอ่อนโยน และความแข็งกร้าว จิตรกรรมจีนที่ข้าพเจ้าสนใจ จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความงามของธรรมชาติอันเป็นสัจธรรมของธรรมชาติและจักรวาล ธรรมชาติที่วาดลงไปจะต้องมีความหมายที่ต้องคำนึงถึง การรวมพลังระหว่าง หยิน และ หยาง ซึ่งเป็นการรักษาดุลยภาพไว้ (ปัญญา เทพสิง 2548)

สรุปอิทธิพลจากจิตรกรรมจีนโบราณที่มีผลต่อข้าพเจ้าคือ การเลือกใช้ธรรมชาติมาเป็นสื่อในการส่งสารถึงผู้ชม แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกภายในของศิลปินได้อย่างมีนัยยะ แฝงความหมายในเชิงปรัชญาไว้อย่างลึกซึ้ง

ภาพที่ 7 Artwork : Travelers in a Wintry Forest

Artist : Li Cheng, Five Dynasties period (907-960)

Medium: Hanging scroll, ink and color on silk

Dimensions : 161.9 x 100.3 cm

National Treasure : The Metropolitan Museum of Art, New York

References : http://www.chinaonlinemuseum.com/painting-li-cheng-travelers-in-a-wintry-forest.php

2.4 อิทธิพลจากจิตรกรรมญี่ปุ่นโบราณ

จิตรกรรมญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลจากจิตรกรรมจีนและสอดคล้องกับลักษณะนิยมแบบเซน มีการเขียนภาพที่เรียบง่าย การใช้หมึกดำที่ให้ความรู้สึกลึกลับ ไม่ใช่สีสันฉูดฉาด และไม่ต้องการความเหมือนจริง จังหวะอยู่ที่การตวัดเส้นพู่กันให้เกิดภาพอย่างรวดเร็ว การแต้มหมึกให้ซึมซับหรือจางหายไปกับความว่างเปล่าของกระดาษ แม้สีดำเพียงสีเดียวจิตกรก็สามารถสร้างมิติได้ ด้วยวิธีควบคุมน้ำหนักพู่กันให้เกิดเส้นและค่าน้ำหนักอ่อนแก่ ปราศจากการระบายอย่างซ้ำซาก ภาพไม่แสดงระยะหน้าระยะหลังอย่างชัดเจน แต่สามารถรู้สึกได้จากจิตสำนึกของผู้ชม ด้วยการมองเห็นลักษณะของเส้น ความอ่อนแก่ หรือความเข้มกลางของสี เนื้อหาของภาพส่วนใหญ่เกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น นก ดอกไม้ ต้นไม้ ภูเขา ที่น่าสังเกตคือ ภาพเหล่านี้จะมีขนาดเล็ก แสดงถึงการใช้ชีวิตแบบสมถะและเรียบง่ายของจิตรกรเซน (ปัญญา เทพสิง 2548) ดังนั้นภาพจิตรกรรมญี่ปุ่นที่ข้าพเจ้าสนใจมีดังต่อไปนี้

ผลงานของ Kano Sansetsu ภาพลำต้นสีดำขนาดใหญ่ของต้นพลัมโบราณ ที่มีกิ่งก้านโค้งงอ ต้นไม้ต้นเล็กเลื้อยคลานที่นำพาบรรยากาศเช้าตรู่ของฤดูใบไม้ผลิที่หนาวเย็น และเป็นสัญลักษณ์ของการเกิดและการต่ออายุ แฝงความหมายของการเคารพนำเครงธรรมชาติ

ภาพที่ 8 Artwork : Old plum

Artist : Kano Sansetsu (Japanese, 1589–1651)

Medium: Four sliding-door panels (fusuma); ink, color, gold, and gold leaf on paper

Dimensions : Overall (of all four panels): 68 3/4 x 191 1/8 in. (174.6 x 485.5 cm)

References : https://www.metmuseum.org/art/collection/search/44858

ผลงานของ Ogata K**Ō**rin ในภาพ Red and White Plum Blossoms ดอกพลัมสีแดงและสีขาว ศิลปินเปลี่ยนภูมิทัศน์ให้เรียบง่าย ต้นไม้ผลิดอกอยู่ทางด้านข้างของลำธารทั้งสอง อันเป็นวิสัยทัศน์ในฝัน ใช้หมึกสีดำและล้างแร่สีเหมือนอัญมณี ภาพดูเป็นนามธรรมและสมจริงในเวลาเดียวกัน พื้นหลังของแผ่นทองคำเปลวนั้นปฏิเสธความรู้สึกของสถานที่และเวลา ฝังทุกอย่างด้วยแสงที่ไม่มีตัวตน ลอนโลหะและเกลียวคลื่นที่บวมของกระแสน้ำ ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความเคลื่อนไหว ศิลปินรู้จักต้นพลัมอย่างลึกซึ้ง สามารถมองเห็นได้จากจังหวะการบิดและยุ่งเหยิงของยอดกิ่ง นับว่าเป็นการรวมตัวกันของสิ่งที่เป็นนามธรรมและความเป็นรูปธรรมจากธรรมชาติได้อย่างลงตัว แสดงออกถึงการมีอยู่ของสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติที่งดงาม

ภาพที่ 9 Artwork : Red and White Plum Blossoms, Edo period, 18th century,

Artist : Ogata K**Ō**rin

Medium: pair of two-fold screens, color and gold leaf on paper

Dimensions : 156 ×172.2 cm each

National Treasure : MOA Museum in Atami, Japan

References : https://www.khanacademy.org/humanities/art-asia/art-japan/edo-period/a/ogata-krin-red-and-white-plum-blossoms

สรุปอิทธิพลจากจิตรกรรมญี่ปุ่นโบราณที่มีผลต่อข้าพเจ้า แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. อิทธิพลด้านความคิด คือ การนำเอาธรรมชาติมาสร้างสัญญะทางความรู้สึก โดยการลดทอนรายละเอียดความเหมือนจริงของธรรมชาติลง สร้างองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เพื่อให้ผลทางความรู้สึกและแฝงนัยยะทางความหมายในเชิงปรัชญาที่ดีงามเอาไว้

2. อิทธิพลด้านรูปแบบ คือ การสร้างบรรยากาศของภาพที่ไม่คำนึงถึงกาลเวลา ให้ความรู้สึกถึงสภาวะความเป็นอนันต์ และการลดทอนความเหมือนจริงของภาพ ด้วยการแทนค่าสภาวะของความเป็นนามธรรมลงไป

บทที่ 3

การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์

การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุด “มาลี : นารี” สามารถแบ่งหลักการและเหตุผลในการสร้างรูปสัญญะได้ 3 ประเด็น คือ แรงบันดาลใจ + แนวคิด = รูปแบบเทคนิควิธีการ ดังนี้

1. หลักการและเหตุผลเกี่ยวกับหลักคิดในการสร้างรูปสัญญะ

หลักคิดในการสร้างรูปสัญญะเกิดจาก : ความรักความอบอุ่นจากแม่ + ความผูกพันกับธรรมชาติ + ความเชื่อทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเคารพ “เทวนารี” = การสร้างสัญญะของภาพบุคลาธิษฐานของความเป็นแม่ผู้ให้กำเนิดชีวิต

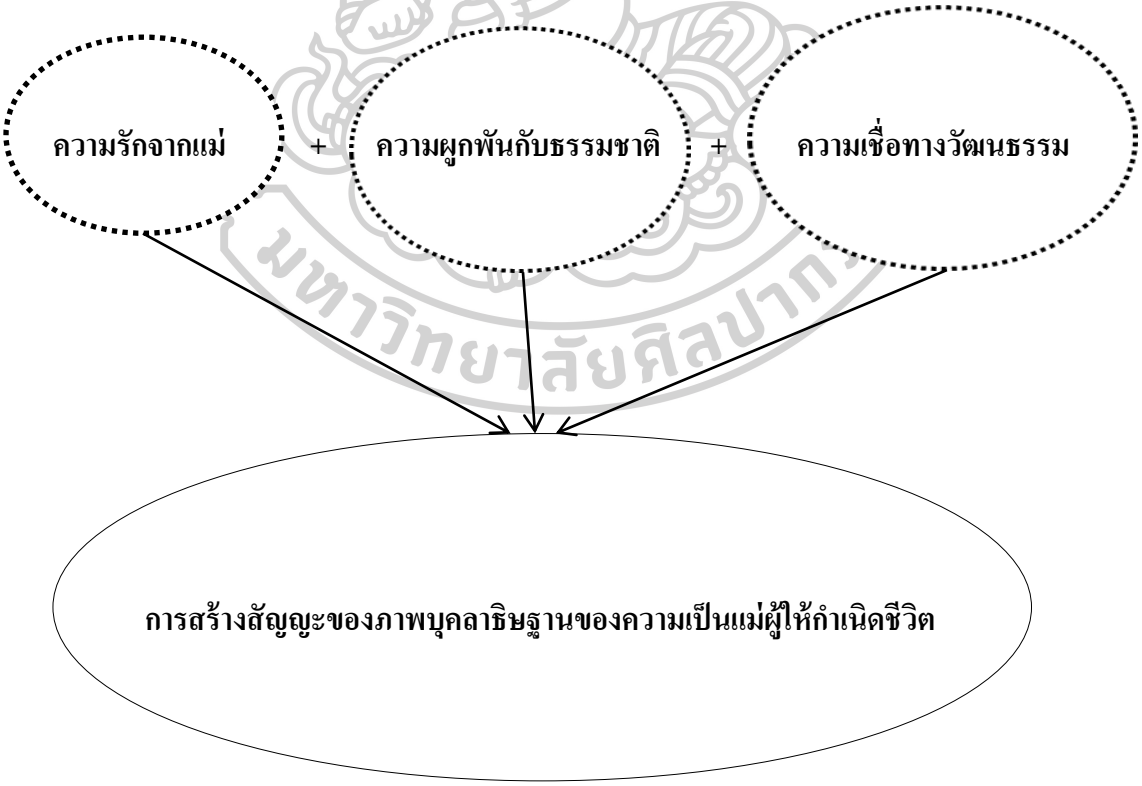

2. หลักการและเหตุผลในรูปสัญญะทางความหมาย

รูปสัญญะทางความหมายเกิดจาก : พรรณพฤกษาในธรรมชาติ + รูปสัญญะของสตรี = รูปสัญญะของภาพบุคลาธิษฐานของความเป็นแม่ผู้ให้กำเนิดชีวิต

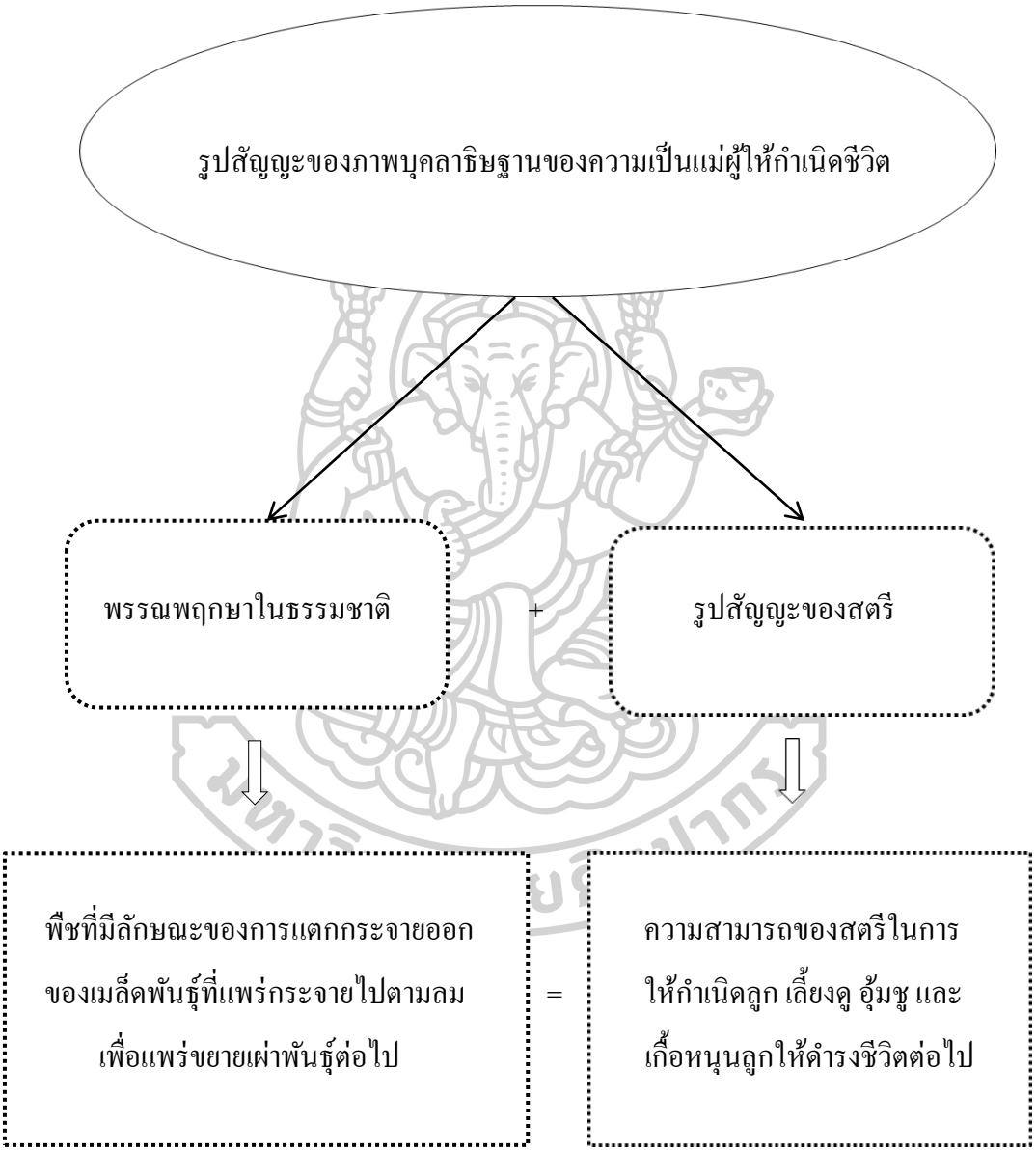

3. หลักการและเหตุผลในสร้างองค์ประกอบศิลป์

โครงสร้างทางทัศนธาตุเกิดจากการนำเอาส่วนประกอบทางทัศนศิลป์มาจัดองค์ประกอบ (Composition) สร้างให้เป็นภาพตามจินตนาการ ทัศนธาตุที่โดดเด่นในผลงานชุด “มาลี : นารี” คือ รูปทรง เส้น สี ความเคลื่อนไหว จังหวะ ทิศทาง และพื้นที่ว่าง ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

3.1 รูปทรง (From)

รูปทรงหลักที่เลือกใช้ คือ รูปทรงอินทรียรูป (organic form) ที่เกิดขึ้นจากสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ ได้แก่ รูปสัญญะสตรี พรรณพฤกษา เมล็ดพืชที่กำลังปลิว กิ่งก้านของต้นไม้ เส้นใยของเถาวัลย์ เป็นต้น ทำให้เกิดความรู้สึกอิสระ

ภาพที่ 10 แสดงรูปทรงหลัก : รูปทรงอินทรียรูป

3.2 เส้น (Line)

การปรากฏของเส้นที่สำคัญในผลงานจะมีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ เส้นที่เกิดขึ้นจริงทางกายภาพ(Actual Lind) สามารถมองเห็นด้วยตาอย่างชัดเจน ซึ่งผลงาน “มาลี : นารี” ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยเส้นโค้ง ให้ความรู้สึกถึงความนุ่มนวลอ่อนช้อย และเส้นที่ปรากฏอีกลักษณะหนึ่ง คือ เส้นเชิงนัย (Implied Lind) เป็นเส้นที่รับรู้ด้วยความรู้สึก โดยไม่มีการปรากฏของเส้นจริง ได้แก่ เส้นที่เกิดจากทิศทางของการปลิวของเมล็ดพืช ให้ความรู้สึกถึงการเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ ต่อเนื่อง และไม่มีที่สิ้นสุด

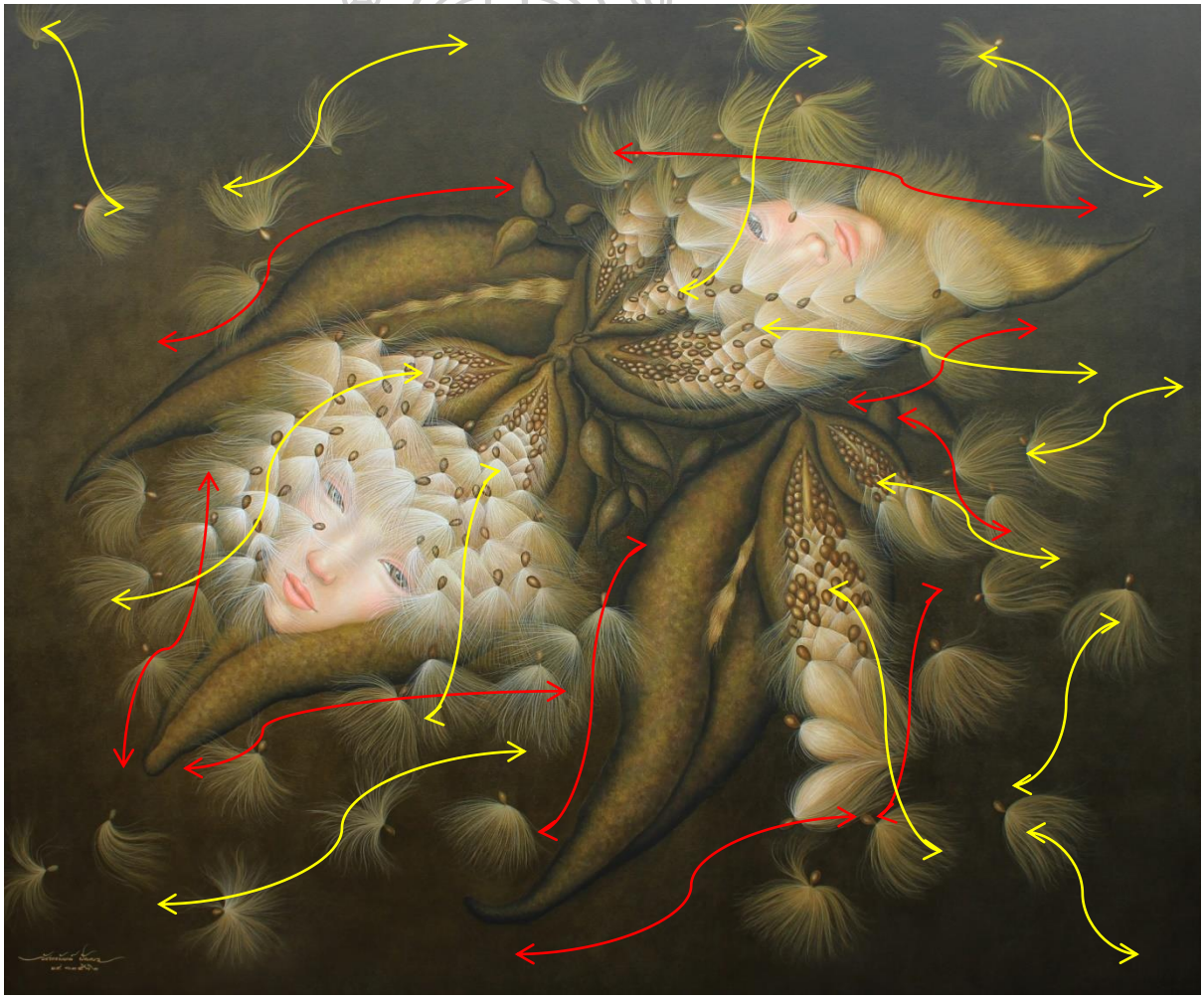

ภาพที่ 11 แสดงทิศทางของเส้นจริงทางกายภาพ(สีแดง) และเส้นเชิงนัย(สีเหลือง)

3.3 สี (Color)

สีเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายประสานไปกับสัญลักษณ์ทางทัศนธาตุอื่นๆ โครงสร้างของสีที่ใช้ในผลงาน “มาลี : นารี” ประกอบด้วย 5 สี คือ

สีน้ำตาล ให้ความหมายถึง ความอบอุ่น เป็นมิตร ความเรียบง่าย พลังของโทนสีน้ำตาลช่วยสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ให้ความรู้สึกที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติแวดล้อม

สีทอง ให้ความรู้สึกสูงส่ง มีมนต์ขลัง บ่งบอกถึงความเจริญรุ่งเรือง และพลังอำนาจ การใช้สีทองอย่างสมดุลจะช่วยให้เข้าถึงพลังแห่งจิตวิญญาณ

โทนสีดำ แสดงถึงพลังอำนาจ ความน่าเกรงขาม ให้ความรู้ความลึกลับ และน่าค้นหา

สีขาว ให้ความรู้สึกถึงความบริสุทธิ์ ความอ่อนเยาว์ ความดีงาม และความมีเมตตา

สีชมพู ให้ความรู้สึกถึงความนุ่มนวล ความอ่อนโยน ความไร้เดียงสา และการทะนุถนอม

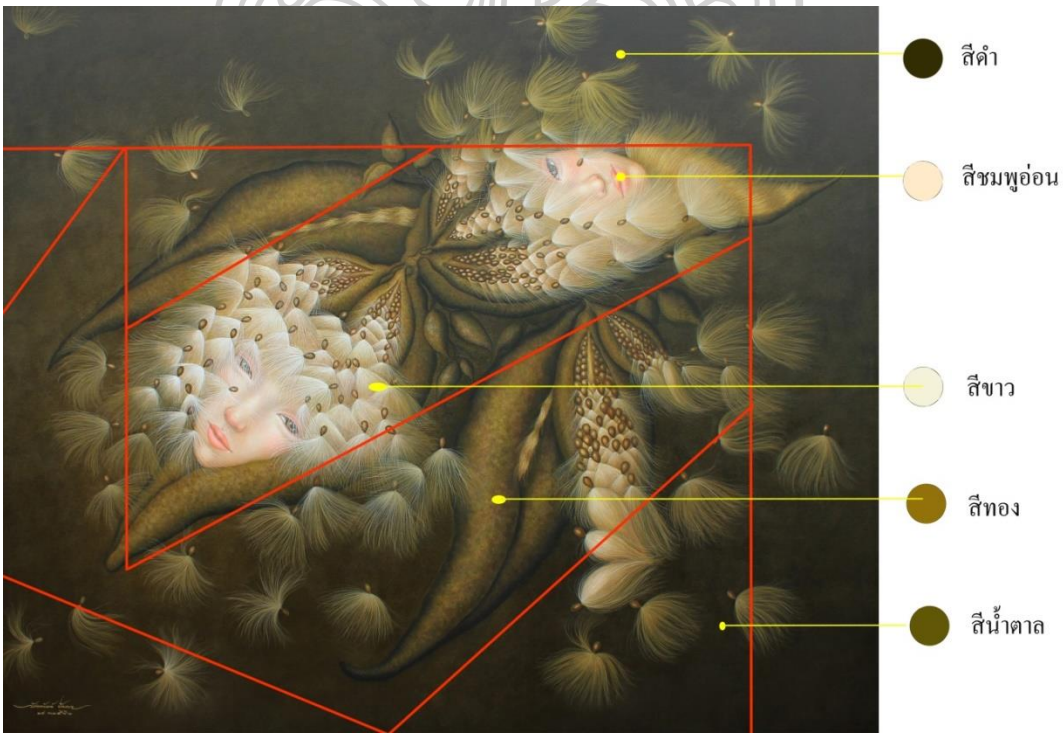

ภาพที่ 12 แสดงสัดส่วนและโครงสร้างของโทนสี

3.4 ความเคลื่อนไหว (movement) จังหวะ (Rhythm) และทิศทาง (Direction)

3.4.1 ความเคลื่อนไหวที่เกิดจากการนำของเส้นโครงสร้างหลักที่ปรากฏอยู่จริง ได้แก่ ความเคลื่อนไหวของเส้นที่เกิดจากการวางตำแหน่งและทิศทางของพรรณพฤกษา ความเคลื่อนไหวของเส้นที่เกิดจากกิ่งก้านสาขาของต้นไม้ที่พุ่งทแยงขึ้นลงและเฉียง เส้นชนิดนี้ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวแก่ภาพในทิศทางที่ชัดเจน เป็นการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นจริง ทำให้เกิดเป็นความรู้สึกที่เคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง และไม่หยุดนิ่ง

ภาพที่ 13 แสดงทิศทางเส้นแกนของโครงสร้างหลัก

3.4.2 ความเคลื่อนไหวที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของทัศนธาตุไปในทิศทางจากจุดหนึ่งไปสู่จุดหนึ่ง เป็นการบ่งชี้ลักษณะให้เกิดความรู้สึกด้วยการลวงตา ได้แก่ ทิศทางการเคลื่อนไหวของเมล็ดพืชที่ปลิวและล่องลอยไปในบรรยากาศทั่วทั้งภาพ ช่วยสร้างความเคลื่อนไหวให้ภาพเกิดความรู้สึกมีชีวิต ตื่นเต้น มีอากาศ และไม่สงบนิ่งจนเกินไป

ภาพที่ 14 แสดงทิศทางความเคลื่อนไหวของทัศนธาตุ

3.5 พื้นที่ว่าง (Space)

พื้นที่ว่างเป็นสิ่งตรงกันข้ามกับรูปทรง แต่ในรูปทรงก็ปรากฏพื้นที่ว่างเช่นกัน ดังนั้นพื้นที่ว่างจึงทำหน้าที่เป็นตัวช่วยขับเน้น ความเคลื่อนไหว จังหวะ และทิศทาง ของผลงานให้เกิดความรู้สึกมากขึ้น ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ปล่อยพื้นที่ว่างในสัดส่วนที่มากกว่ารูปทรง เพื่อเพิ่มจังหวะในการเคลื่อนไหวของรูปทรง และปล่อยให้พื้นที่ว่างช่วยสร้างระยะห่างของรูปทรง เพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงการล่องลอย และความเคลื่อนไหวไปในอากาศให้มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 15 แสดงทิศทางของพื้นที่ว่าง

บทที่ 4

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าเริ่มมีพัฒนาการมาจากผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ มีการทดลองสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องมาในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ประกอบไปด้วยผลงานจิตรกรรมจำนวน 9 ชิ้น จนได้องค์ความรู้รวบยอดเป็นบทสรุปของการศึกษา ผลงานวิทยานิพนธ์ “ มาลี : นารี ” มีจำนวนทั้งหมด 4 ชิ้น ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

เป็นการทดลองสร้างสรรค์ผลงานในระยะเริ่มต้น โดยโครงสร้างของรูปทรงหลักประกอบด้วยรูปสัญญะของพรรณพฤกษากับสัญญาลักษณ์ของสตรีเพศ ด้วยวิธีการประกอบสร้างของรูปทรงจากการผลิดอก ออกมาจากขั้วของพรรณพฤกษา ที่กำลังจะเบ่งบานกลายเป็นผลไม้ที่สุกสว่างสดใส ให้ความรู้สึกถึงสภาวะของการให้กำเนิดขึ้นมาใหม่ที่มีความแรกแย้มผ่องใส การจัดองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ในช่วงแรก ใช้การคลุมโทนสีของภาพด้วยสีขาวและสีดำ เพื่อลดทอนบรรยากาศที่เสมือนจริงลงไป ให้คงเหลือไว้แต่บรรยากาศที่สร้างขึ้นจากอุดมคติที่ไม่มีอยู่จริง และสีขาวดำยังช่วยลดความแตกต่างกันของโครงสร้างหลักทั้งสองให้เข้ากันได้อย่างกลมกลืนมากขึ้น และให้ความรู้สึกถึงความลึกลับ น่าค้นหา

1.1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ทดลองจินตนาการสร้างสรรค์รูปทรงของทรงพุ่มไม้ การจัดองค์ประกอบของรูปทรงหลักในทิศทางที่เฉียงลง เพื่อให้ภาพเกิดความรู้สึกที่เลื่อนไหวจากบนลงสู่ล่าง และทิศทางจากขวาไปซ้าย ปล่อยพื้นที่ว่างให้เหลือไว้ประมาณ 35% ของพื้นที่ทั้งหมด เพื่อไม่ให้ภาพอึดอัดมากจนเกินไป ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ภาพที่ออกมาปรากฏในรูปแบบที่ตรงตัวมากเกินไป ขาดความซับซ้อนแยบคาย ผลงานขาดความลึกซึ้ง และการประกอบสร้างของรูปทรงควรให้มีความกลกลืนมากกว่านี้ ซึ่งจุดนี้จะต้องนำไปพัฒนาในชิ้นต่อไป

ภาพที่ 16 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1
มวลหมู่นารี, 110 x 150 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ

1.2 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

จากข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในผลงานชิ้นที่ 1 นำมาซึ่งการทดลองลดลอนรายละเอียดที่ไม่จำเป็นในส่วนของกิ่งก้านสาขาออกไป คงเหลือไว้เพียงก้านเดียวที่ห้อยย้อยลงมาจากโคนของต้นไม้ และเพิ่มพื้นที่ว่างให้มากขึ้น เพื่อให้ภาพเบาสบายไม่อึดอัดจนเกินไป การวางองค์ประกอบของกิ่งมีลักษณะแนวนอน ในทิศทางจากซ้ายไปขวาและค่อยๆลาดเอียงลงมาด้านล่างขวา ทำให้ภาพนี้มีความรู้สึกถึงความเลื่อนไหวเล็กน้อย ไม่รุนแรง สงบ แต่ไม่ถึงกับนิ่งเฉย

ภาพที่ 17 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2
แมกไม้นารี, 110 x 150 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ

1.3 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

โครงสร้างของรูปทรงคล้ายคลึงกับผลงานชิ้นที่ 2 แตกต่างกันในส่วนของพรรณพฤกษาที่เลือกมาใช้ ซึ่งเป็นพืชที่มีลักษณะของกลีบที่ซับซ้อนสวยงาม ภาพนี้แสดงถึงความรู้สึกของการผลิดอก และการกำเนิดขึ้นมาใหม่ของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในช่วงแรกแย้ม

ภาพที่ 18 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3
นวลนารี, 150 x 110 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ

1.4 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

โครงสร้างของรูปทรงมีความคล้ายคลึงกับผลงานชิ้นที่ 3 การจัดองค์ประกอบเส้นแกนของโครงสร้างหลักที่มองเห็นได้ชัดเจน จะประกอบด้วยเส้นตั้ง เส้นนอน และเส้นทแยง ภาพนี้ให้ความรู้สึกถึงความนิ่ง สงบ มั่นคง และสง่างาม

ภาพที่ 19 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4
เมล็ดพันธุ์นารี, 150 x 110 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ

1.5 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5

ทดลองลดลอนรายละเอียดในส่วนของกิ่งก้านสาขาออกไป คงเหลือไว้เพียงส่วนสำคัญที่สุดคือโครงสร้างหลักเท่านั้น และขยายขนาดของโครงสร้างหลักให้มีความใหญ่ขึ้นประมาณ 40% ของพื้นที่ทั้งหมด และเหลือพื้นที่ว่างประมาณ 60% เพื่อให้พื้นที่ว่างเป็นตัวช่วยในการขับเน้นจุดเด่นให้เพิ่มมากขึ้น และเพิ่มเติมรายละเอียดภายในของโครงสร้างหลักให้มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยให้ภาพดูไม่น่าเบื่อจนเกินไป การวางองค์ประกอบของโครงสร้างหลักมีลักษณะเป็นแนวนอน ทำให้เกิดความรู้สึกที่นิ่งสงบ และไม่มีความเคลื่อนไหว

ภาพที่ 20 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5
คืนนวลนารี, 110 x 150 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ

1.6 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6

ใช้หลักการจัดองค์ประกอบเหมือนกับผลงานชิ้นที่ 5 ผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกถึงสภาวะของการเกิดสิ่งใหม่ แต่ในขณะเดียวกันก็ให้ความรู้สึกถึงความร่วงหล่น และกำลังจะเหี่ยวแห้งไป

ภาพที่ 21 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6
เยื้อใยนารี, 110 x 150 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ

1.7 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 7

การจัดองค์ประกอบของผลงานชิ้นนี้มีความแตกต่างจากชิ้นก่อนๆคือ ทิศทางของพรรณพฤกษาที่เป็นโครงสร้างหลักให้ความรู้สึกถึงการล่องลอยอยู่กลางอากาศ ไม่มีที่มาจากกิ่งก้านสาขาใดๆ การวางตำแหน่งจุดเด่นและจุดรองไล่เรียงลงมาจากบนลงล่าง มีเส้นใยที่เชื่อมสัมพันธ์กันห้อยย้อยลงมา ทำให้ภาพมีความเชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความเคลื่อนไหวอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ภาพที่ 22 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 7
ลอยล่องนารี, 150 x 110 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ

1.8 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8

ทดลองหารูปทรงของพรรณพฤกษาในธรรมชาติที่มีลักษณะของการแตกกระจายของเมล็ดพันธุ์ออกและล่องลอยไปในอากาศ การจัดองค์ประกอบของภาพจะยังคงเน้นเฉพาะโครงสร้างหลักเป็นสำคัญ สัดส่วนของจุดเด่นมีประมาณ 40% และที่เหลืออีก 60% เป็นพื้นที่ว่างทั้งหมด เส้นแกนของโครงสร้างหลักเป็นเส้นเฉียง ทำให้ภาพมีความรู้สึกถึงความเคลื่อนไหว

ภาพที่ 23 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8
ฝันหวาน, 110 x 150 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ

1.9 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 9

ใช้พรรณพฤกษาเดียวกันกับผลงานชิ้นที่ 8 แต่มีการเพิ่มเติมในส่วนของกิ่งก้านสาขาให้มีลักษณะของการกำเนิดออกมาจากกิ่งที่เชื่อมต่อกับลำต้น เส้นแกนของโครงสร้างหลักส่วนใหญ่เป็นเส้นตั้ง มีเส้นทแยงเล็กน้อย ให้ความรู้สึกถึงความนิ่ง สงบ มั่นคง ไม่เอนเอียง

ภาพที่ 24 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8
ปลิดปลิว, 150 x 110 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ

2. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “มาลี : นารี” เป็นบทสรุปของการศึกษาทดลองค้นคว้าสร้างสรรค์ทั้งหมด นับตั้งแต่ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ทำให้ได้ผลสรุปของการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ดังนี้

2.1 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 1 นำเสนอห่วงเวลาในขณะที่พรรณพฤกษามีการเติบโตสุขงอมเต็มที่ และเตรียมพร้อมแก่การแตกเมล็ดเพื่อขยายพันธุ์ต่อไป ให้ความรู้สึกถึงสภาวะของการพร้อมที่จะทำหน้าที่เป็นแม่ผู้ให้กำเนิด อุ้มชูเมล็ดพันธุ์ และแพร่กระจายพันธุ์ต่อไป

2.2 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 2 นำเสนอสภาวะของการเคียงคู่อยู่ร่วมกันของธรรมชาติ โดยใช้ภาพสัญญะของสตรีทั้งสอง ภายในรูปทรงสัญญะของพรรณพฤกษาที่มีลักษณะคล้ายรูปทรงหัวใจ ให้ความรู้สึกถึงการมอบความรักความอบอุ่นให้แก่กัน การวางองค์ประกอบของโครงสร้างหลักอยู่ตรงกลางภาพ เส้นแกนของโครงสร้างหลักเป็นเส้นตั้ง ทำให้ภาพเกิดความรู้สึกสงบและมั่นคง

2.3 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 3 นำเสนอสภาวะของการก่อกำเนิดและแตกกระจายของเมล็ดพันธุ์ การวางองค์ประกอบโครงสร้างหลักอยู่สองฝั่งซ้ายขวาของภาพ เส้นแกนของโครงสร้างหลักเป็นเส้นตั้ง ทำให้เกิดความรู้สึกสงบ มั่นคง และมีเส้นทแยงของกิ่งไม้ทำให้ภาพมีความรู้สึกเคลื่อนไหว

2.4 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 4 นำเสนอสภาวะของการก่อกำเนิดและแตกกระจายของเมล็ดพันธุ์ โดยใช้ภาพสัญญะของสตรีทั้งสองภายในรูปทรงสัญญะของพรรณพฤกษาที่มีลักษณะล่อยลอยอยู่กลางอากาศ เมล็ดพันธุ์ที่อยู่กลางภาพแตกกระจายออกและค่อยๆปลิวล่องลอยไปทั่วทั้งภาพ การวางองค์ประกอบของโครงสร้างหลักอยู่ตรงกลางภาพ เส้นแกนของโครงสร้างหลักเป็นเส้นทแยง ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความเคลื่อนไหวได้อย่างชัดเจน

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “ มาลี : นารี ”

ภาพที่ 25 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 1

อวบอิ่ม, 180 x 150 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ, พ.ศ. 2562

ภาพที่ 26 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 2
เคียงคู่, 180 x 150 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ, พ.ศ. 2562

ภาพที่ 27 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 3
ล้อลม, 150 x 180 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ, พ.ศ. 2562

ภาพที่ 28 ผลงานวิทยานิพนธ์ “มาลี : นารี” ชิ้นที่ 4
ล่องลอย, 150 x 180 ซม., สีอะคลิลิคบนผ้าใบ, พ.ศ. 2562

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ “ มาลี : นารี ” เริ่มต้นจากรากฐานความเชื่อทางวัฒนธรรมพื้นถิ่นที่มีความเคารพกตัญญูต่อธรรมชาติผู้ให้ชีวิต ให้ที่อยู่อาศัย อาหาร และความอุดมสมบูรณ์แก่ทุกสรรพชีวิตเท่าเทียมกัน ประกอบกับการได้รับความรักความอบอุ่นจากแม่บังเกิดเกล้าของตน ก่อเกิดเป็นแรงดลใจในการสร้าง “รูปสัญญะจากภาพบุคลาธิษฐานของความเป็นแม่ผู้ให้กำเนิดสรรพสิ่ง” โดยโครงสร้างกระบวนวิธีของผลงานเกิดขึ้นจากความประทับใจในความงามของธรรมชาติรอบกาย อันได้แก่ พรรณพฤกษานานาชนิดที่กำลังเกิดขึ้น เติบโต งอกงาม เบ่งบาน สุขสว่าง เหี่ยวแห้ง แตกเมล็ดพันธุ์ ร่วงหล่น วัฏจักรนี้เกิดขึ้นวนซ้ำไปมา ข้าพเจ้ามองเห็นความงดงามเหล่านั้นและเกิดประจักษ์ในจินตนาการของตน จึงนำมาใช้เป็นภาพสัญญะแทนความหมายของการเปรียบเปรยถึงคุณค่าของ ความจริง ความดี ความงาม ของสตรีเพศผู้ให้กำเนิดสรรพสิ่งและธำรงเผ่าพันธุ์มนุษย์ โดยการใช้รูปทรงพรรณพฤกษาที่มีลักษณะการแตกกระจายตัวของเมล็ดพันธุ์ประกอบรวมเข้ากับภาพสัญญะของสตรีในลักษณะของการให้กำเนิดออกมาจากฝัก เป็นโครงสร้างหลักในการสร้างสรรค์ เพื่อสื่อถึงความเจริญงอกงามและความอุดมสมบูรณ์ ใช้แนวทางการสร้างสรรค์จิตรกรรมไทยรูปในแนวจินตนาการ ด้วยทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์เบื้องต้น การผสานกันของทัศนศิลป์มุ่งแสดงออกถึงสภาวะของความรัก ความอบอุ่น ความนุ่มนวล และความโอบอ้อมอารีของสตรีเพศ

ความรู้ทักษะและประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า ทดลองสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าจะนำไปเป็นบรรทัดฐานในการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะอัตลักษณ์ใหม่ต่อไปในอนาคต สุดท้ายนี่ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานศิลปะที่ศิลปินได้ทุ่มเทสร้างสรรค์ขึ้นมาด้วยจิตวิญญาณที่บริสุทธิ์นั้น จะสามารถส่งต่อความรู้สึกไปยังผู้ชมให้ได้เห็นถึงคุณค่าสุนทรียภาพภายในที่แท้จริงของผลงานศิลปะชิ้นนั้นได้อย่างสมบูรณ์ และเป็นที่แน่นอนว่าผู้ที่มีศรัทธาจริตในทางเดียวกันจึงจะสามารถรับรู้และซาบซึ้งในสุนทรียะของผลงานศิลปะชิ้นนั้นได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

รายการอ้างอิง

คมกฤช อุ่ยเต็กเค่ง (2559). "พลังผู้หญิง แม่ เมีย และเทพสตรี : ความจริง และภาพแทน /เทวี : เทวสตรีในอินเดีย." โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

ปัญญา เทพสิง (2548). ศิลปะเอเชีย.

พระมหาสมสิริปัญโญ (2523). ผู้หญิงกับสัจธรรมของสังคม.

พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ (2542). พระราชนิพนธ์ เรื่อง พระมหาชนก ฉบับการ์ตูน.

ศรวณีย์ สุขุมวาท (2560). "ทฤษฎีการวิจารณ์ศิลปะทัศนะของนักวิชาการ/สตรีนิยมและการคลี่คลายสู่จิตวิญญาณหญิงผ่านภาพผู้หญิงในงานกวีนิพนธ์ มาร์ช เพียรซี ค.ศ. 1970 – 1957." สำนักพิมพ์พระนคร.

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	วัชรกรนันทน์ ปัญญา
วัน เดือน ปี เกิด	7 มีนาคม 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงใหม่
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี : ศิลปบัณฑิต (จิตรกรรม) เกียรตินิยมอันดับสอง คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปริญญาโท : ศิลปมหาบัณฑิต (ศิลปไทย) คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	25/2 ม.2 ต.บ้านกาด อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ 50360
รางวัลที่ได้รับ	2562 - แสดงนิทรรศการศิลปะเดี่ยวครั้งที่ 1 “ มาลี : นารี ” ณ Look @ 31 Art Space กรุงเทพฯ

มหาวิทยาลัยศิลปากร